

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
Hallitusneuvos Antero Toivainen

Dnro 62/2015

25.1.2016

1 (3)

valtiovarainministerio@vm.fi
leena.aine@vm.fi

Lausuntopyyntönnne: VM071:00/2015, VM/1865/03.01.00/2015, 21.12.2015

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI VEROTUSMENETTELYSTÄ ANNETUN LAIN SIIRTOHINNOITTELUA KOSKEVIEN DOKUMENTOINTISÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISESTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntopyynnössään VM071:00/2015 lausuntoa Suomen Asianajajaliitolta (jäljempänä "Asianajajaliitto"). Asianajajaliitto esittää lausuntonaan seuraavaa.

Asianajajaliitto katsoo, että verotusmenettelystä annetun lain ("VML") 14 b §:n ehdotetut muutokset ja täsmennykset siirtohinnoitteludokumentoinnin sisällöstä selkeyttävät verovelvollisilta edellytettävän dokumentoinnin sisältöä ja vastaavat pitkälti Verohallinnon nykyistä ohjeistusta ja vakiintunutta käytäntöä.

Siirtohinnoitteludokumentoinnin puutteellisena esittämiseen on liitetty veronkorotus. Siirtohinnoitteludokumentaatio on myös keskeisessä asemassa verovelvolliseen kohdistuvassa verotarkastuksessa. Tämän vuoksi Asianajajaliitto pitää tärkeänä, että Verohallinto antaa siirtohinnoitteludokumentoinnin tarkemmasta sisällöstä päivitetyn, yksityiskohtaisen ohjeen.

Uuteen VML 14 d ja e §:iin ehdotetaan lisättäväksi verotuksen maakohtaista selvitystä koskevat säännökset, joilla implementoitaisiin BEPS-hankkeen mukainen ns. country-by-country reporting -velvoite.

Maakohtaisessa selvityksessä ilmoitettavien lukujen määrittelyyn liittyy paljon tulkinnanvaraisuutta esimerkiksi eri valtioiden erilaisista vero-, kirjanpito- ja yhtiöoikeudellisista säännöksistä ja käytännöistä johtuen. Tästä syystä Asianajajaliitto pitää tärkeänä, että Verohallinto antaa tarkan ohjeistuksen siitä, miten selvityksessä ilmoitettavat luvut ja muu tieto määritellään. Maakohtaisten selvitysten osalta on toisaalta huomioitava, että eri valtioiden säännökset, ohjeistus ja käytännöt selvitykseen sisällytettävien tietojen määrittelystä voivat erota toisistaan. Myös OECD:n ohjeistus voi jättää sijaa tulkintoille. Tämän johdosta maakohtaisessa selvityksessä annettavat tiedot eivät välttämättä ole täysin vertailukelpoisia eri maiden välillä. Toisaalta eri konsernien laatimat selvitykset eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia keskenään. Nämä seikat on otettava huomioon käytettäessä maakohtaisia selvityksiä Verohallinnossa.

Annettaviin tietoihin liittyvän tulkinnanvaraisuuden lisäksi Asianajajaliiton näkemyksen mukaan on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että maakohtaisessa selvityksessä annettujen tietojen perusteella ei voida tehdä edes alustavia johtopäätöksiä

konsernin Suomessa asuvien verovelvollisten siirtohinnoittelun markkinaehtoisuudesta.

Asianajajaliitto näkee riskinä sekä Suomessa että kansainvälisesti sen, että maakohtaisen selvityksen perusteella tehdään liian suoraviivaisia johtopäätöksiä, jotka voivat tosiasiassa johtaa perusteettomaan näyttötaakan siirtymiseen verovelvolliselle tai jopa virheellisiin verotuksen oikaisua koskeviin päätöksiin.

Maakohtaisen selvityksen antamisvelvoite on hallituksen esitysluonnoksen mukaan konsernin ylimmällä emoyhtiöllä, joka on määritelty yritykseksi, joka ei ole minkään toisen osapuolen määräysvallassa kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittamalla tavalla. Toisaalta selvityksen antamisvelvollisuuteen liittyvä konsernin 750 miljoonan euron liikevaihtoraja lasketaan lainkohdassa tarkemmin määritellyn konsernitilinpäätöksen perusteella. Asianajajaliitto katsoo, että olisi johdonmukaista määrittää selvityksen antamisvelvolliseksi se konserniyhtiö, joka laatii lainkohdassa määritetyn konsernitilinpäätöksen. Tämän lisäksi tulisi lainkohdan tarkoittamina konserniyhtiöinä pitää vain yhtiöitä, jotka sisällytetään konsernitilinpäätökseen. Myös OECD:n ohjeistuksen lähtökohtana on sisällyttää maakohtaiseen selvitykseen yhtiöt, jotka sisältyvät konso-lidoituun konsernitilinpäätökseen. Velvoitteen ulottaminen yhtiöihin, jotka eivät sisälly konsernitilinpäätökseen, aiheuttaa ylimääräistä hallinnollista taakkaa. Tämä ei ole tarkoituksenmukaista ottaen huomioon verotuksen maakohtaisen selvityksen ta-voite kerätä yleisen tason tietoa konsernien toiminnasta.

VML 32 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5. momentti, jonka perusteella verotuksen maakohtaisen selvityksen laiminlyönnistä voitaisiin määrätä veronkorotus 25 000 eu-roon asti. Veronkorotus voidaan määrätä myös puutteellisen maakohtaisen selvityk-sen perusteella. Tämä veronkorotus olisi erillinen VML 32.4 §:n mukaisesta siirtohin-noitteludokumentointiin liittyvästä veronkorotuksesta. Maakohtainen selvitys on hallituksen esitysluonnoksessa viitatulla tavalla OECD:n ohjeistuksen mu-kaan osa siirtohinnoitteludokumentointia. Erillisen veronkorotuksen säätäminen täs-tä siirtohinnoitteludokumentoinnin osasta ei ole perusteltua. Maakohtainen selvitys on tosiasiassa osa konsernitason siirtohinnoitteludokumentointia. Tämän vuoksi sen puuttuminen tai puutteellisuus tulisi ottaa huomioon yhtenä siirtohinnoitteludoku-mentoinnin puutteellisuutena ja arvioida tämän oleellisuutta suhteessa muuhun siir-tohinnoitteludokumentointiin.

Kuten jo edellä on todettu, Asianajajaliitto pitää tärkeänä, että Verohallinto antaa siirtohinnoitteludokumentointia koskevasta lainsäädännöstä ohjeen. Verohallinnon ohjeistuksessa tulisi myös ottaa huomioon, että erityisesti ensimmäisinä vuosina maakohtaiseen selvitykseen tarvittavien tietojen keräämiseen laskenta- ja muista jär-jestelmistä voi liittyä haasteita. Tämän vuoksi veronkorotuksen määrittämiseen puut-teellisten tai virheellisten tietojen pohjalta tulisi suhtautua ainakin alkuvaiheessa hy-vin pidättyvästi. Lisäksi veronkorotuksen määrittämiseen tulee suhtautua pidättyvästi tilanteissa, joissa maakohtaisen selvityksen antamisvelvollisuus on poikkeustapauk-sessa muulla kuin konsernin ylimmällä emoyhtiöllä. Tällöin selvityksen antamisvelvol-lisuus voi olla esimerkiksi suuren kansainvälisen konsernin yksittäisellä pienellä suo-malaisella yhtiöllä, jolla itsellään ei ole mahdollisuutta saada selvityksessä edellytetty-

jä tietoja. Tässä yhteydessä on myös otettava huomioon, että maakohtaisen selvityksen tiedot eivät ole verovelvollisen verotuksen toimittamiseksi tarvittavia tietoja.

Toisin kuin siirtohinnoitteludokumentoinnin osalta, maakohtaisen selvityksen antamisajasta päättäminen on hallituksen esitysluonnoksessa delegoitu Verohallinnolle. Koska selvitykseen liittyy esimerkiksi VML 32 §:n 1 ja 2 momentin laiminlyönteihin verrattuna huomattavan veronkorotuksen mahdollisuus, selvityksen esittämistä koskevien määräaikoja määrittelyä ei pitäisi delegoida Verohallinnolle, vaan niistä on säädettävä lain tasolla samalla tavoin kuin siirtohinnoitteludokumentaation osalta on VML 14 c §:ssä säädetty.

Helsingissä tammikuun 25. päivänä 2016

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Risto Sipilä

Suomen Asianajajaliiton puheenjohtaja, asianajaja

LAATIJAT

Asianajaja Mika Ohtonen, Roschier Asianajotoimisto Oy, Helsinki

Asianajaja Ritva Aalto, Roschier Asianajotoimisto Oy, Helsinki

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu vero-oikeuden asiantuntijaryhmässä.